

Матеріали

науково-практичної конференції
з міжнародною участю

“Симуляційна медицина погляд в майбутнє”

(впровадження інноваційних технологій
у вищу медичну освіту України)

м. Чернівці
19 лютого 2021

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ,

“МЕДИЧНА СИМУЛЯЦІЯ - ПОГЛЯД В МАЙБУТНЄ”

*(впровадження інноваційних технологій
у вищу медичну освіту України)*

м. Чернівці

19 лютого 2021

УДК : 378.147.091.33-027.22(061.3)

С 37

Головний редактор:

Бойчук Т. М. – в. о. ректора Буковинського державного медичного університету, д.мед.н., професор.

Редакційна колегія:

Геруш І. В. – к.мед.н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи.

Ходоровський В. М. - к.мед.н., доцент, начальник навчального відділу з сектором моніторингу якості освіти та інформаційно-аналітичного забезпечення.

Смандич В. С. - к.мед.н., керівник навчально-тренінгового центру симуляційної медицини, асистент кафедри внутрішньої медицини, клінічної фармакології та професійних хвороб.

Хлуновська Л. Ю. - к.мед.н., асистент кафедри педіатрії та медичної генетики.

У тезах доповідей науково-практичної конференції з міжнародною участю лікарів, науковців та молодих вчених, подаються стислі відомості щодо результатів наукової роботи, виконаної учасниками конференції.

С 37 **Медична симуляція – погляд у майбутнє (впровадження інноваційних технологій у вищу медичну освіту України)** (для лікарів, науковців та молодих вчених) : наук.-практ. конф. з міжнар. участю. Чернівці, 19.02.2021 року: тези доп. / Чернівці: БДМУ. – 267 с.

УДК : 378.147.091.33-027.22(061.3)

С 37

Буковинський державний медичний університет, 2021

РОЛЬ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРЯ

Семеняк А. В., Ніцович І. Р.

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Розвиток медицини та суспільства на сучасному етапі досяг тієї межі, коли надання медичної допомоги, збереження здоров'я населення є пріоритетним напрямком у більшості країн світу. Це покладає певні обов'язки щодо підготовки молодих медичних кадрів. Розвиток доказової медицини, у свою чергу, значно розширив можливості для захисту лікарів, спрямувавши багато моментів у правове поле, дозволив розробити ряд протоколів, стандартів надання медичної допомоги. При цьому залишаються особливості організму, різноманітні неочікувані реакції у відповідь на введення тих чи інших ліків, тобто ті ускладнення, які виходять за межі стандартів. Надати допомогу при цьому може тільки лікар, що мав достатню теоретичну та практичну базу при навчанні.

Найбільшою цінністю у світі вважається людське життя, тому основною метою лікаря є отримати максимальний досвід, щоб могли повноцінно надавати допомогу як планову, так і невідкладну. Якщо планова допомога може мати розширені часові межі, то невідкладна ні. Іншим важливим моментом є недостатня кількість невідкладних станів у практиці лікаря, щоб якісно набути навичок надання допомоги.

У якій спосіб у такому випадку набуваються навички, коли починається реальна робота? Звісно, такий випадок може статися вперше у реальній ситуації під керівництвом досвідченого лікаря або, навіть, без нього. При аналізі більшості таких випадків можна виділити ряд помилок, що призвели до тих чи інших ускладнень, яких можна було б уникнути, якби молодий лікар володів навичкою досконало, однак у силу тих чи інших обставин у нього не було таких можливостей і років досвіду. Іншим негативним моментом у набутті досвіду молодого лікаря є відмова хворих від надання послуг молодими лікарями чи спілкування зі студентами. Особливо виразною ця проблема є там, де приватна медицина.

Актуальним питанням є отримання навичок оперативної активності, які потребують постійних повторень до набуття автоматизму. Враховуючи різні можливості студентів та молодих лікарів, неможливо визначити стандартну межу повторюваності тієї чи іншої навички, а також реакції лікаря при нетипових оперативних випадках і ускладненнях.

Вказані проблеми, наразі, можна вирішити шляхом створення симуляційної медицини.

Суть симуляції полягає у штучному створенні реальних ситуацій, що на етапі навчання дозволяє розширити досвід студентів за допомогою керованого досвіду досвідченими викладачами.

Запровадивши у вивчення дисциплін симуляцію, можна досягти значних успіхів у навчанні. Передусім це надання невідкладної допомоги. У випадку симуляції є можливість надати студентам допомогу, навіть «реальному» пацієнту-актору, багато разів до отримання безпомилкового проведення та позитивного результату. Цього можна навчитися тільки шляхом виконання навички та її аналізу. Це передбачає симуляція – одночасне надання допомоги з відеозаписом, який потім поетапно розбирається разом з викладачем і іншими учасниками надання допомоги. Недоліки у спокійному режимі можуть побачити і самі учасники-студенти, які надавали допомогу, навіть без зауважень викладача, що робить такий метод неймовірно цінним для навчання. В подальшому навички можуть повторюватися багато разів до безпомилкового надання допомоги, після чого важливим є створення нетипових ситуацій, які ймовірно можуть виникнути у

випадку, який вже засвоєний студентами. В такий спосіб засвоюється класична навичка надання допомоги з можливістю різноманітних ускладнень. Ускладнення можуть імітуватися як викладачем, так і учасниками надання невідкладної допомоги. Не менш важливим є те, що у такий спосіб студенти навчаються організації та роботі в команді, що є найімовірно необхідним у практиці лікаря.

Значне місце у симуляції при підготовці молодого лікаря мають також навички комунікації, огляду, обстеження, пальпації, що потрібне у повсякденній практиці лікаря і що є доволі складним для молодого спеціаліста. Тільки симуляційна медицина з допомогою фантомів, муляжів, пацієнтів-акторів може вирішити цю проблему. Навчання є постійно змінним процесом і, щоб могли адаптуватися до умов часу, студенти повинні закінчувати медичні університети з якісним практичним досвідом. Якщо набуття теоретичного матеріалу залежить, більшою мірою, від самого студента, то набуття практичних навичок потребує реальних умов стаціонару лікарні, поліклініки, пацієнтів, чого часто не вистачає для ряду навичок, особливо тих, що нечасто трапляються при невідкладній допомозі.

Навчання у центрах симуляційної медицини передбачає також мультидисциплінарний підхід надання допомоги, що суттєво відрізняє роботу з муляжами та фантомами в таких центрах від роботи на окремих кафедрах, де вивчаються навички тільки з конкретної дисципліни.

Розроблення сценаріїв ведення пацієнта від моменту поступлення на приймальне відділення до перебування у стаціонарі – ще одна невід’ємна частина навчання, що можлива тільки на базі центрів симуляційної медицини. У такий спосіб у студентів формується відповідальність і розуміння динаміки патологічного процесу.

Висновки. Створення навчально-тренінгових центрів симуляційної медицини у сучасних умовах є невід’ємною частиною навчального процесу якісної підготовки лікарів, які зможуть легко адаптуватися в реальних умовах лікувального процесу, правильно лікувати та надавати допомогу у будь-якій ситуації – як типовій, так і нетиповій.

Список використаних джерел

1. Артьоменко С.С. Симуляційне навчання в медицині: міжнародний та вітчизняний досвід / В.В. Артьоменко, С.С. Семченко, О.С. Єгоренко [та ін.] // Одеський медичний журнал. – 2015. – № 6. – С. 67–74.
2. Фіра Д.Б. Симуляційне навчання студентів як один із перспективних методів формування та вдосконалення професійних хірургічних навичок у майбутніх лікарів. / Медична освіта. – 2017. – № 4. – С.58-61.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ НА КАФЕДРІ ПРОПЕДЕВТИКИ ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ

Сенюк Б.П. , Юрнюк С.В.

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Удосконалення процесу підготовки майбутніх лікарів потребує не тільки покращення якості навчальних планів і програм, а й зумовлює новітнє осмислення професійного розвитку фахівця, який має володіти новітніми інноваційними технологіями. Вирішення поставленого завдання неможливе без підвищення ролі